

II

В шинку шумить, в шинку гуде,
Аж гомін геть селом іде.
І не питайте, що се є:
Старий Пазюк горілку п'є.
Вже третю ніч він п'є ось так,
Та не гадай, що він пияк.
Він буде ще три ночі пить
І ані цента не платить.
О, бо Пазюк розумний дід,
З кропиви він збирає мід:
Він у селі над всіх моцар,
Бо він собі багач-лихвар.

І не гадай, що за процент
Він п'є й не заплатить і цент!
Оссь глянь у коршму. За столом
Сидить Пазюк, співа псалом,
Бо він письменний — знай і се!
І бога в серці має все.
Він бороду на руку спер
І сиві очі в двері впер,
Волосся сиве і густе
Лице вкрива його товсте,
А голос дзвінко, мов із блях,
Гукає: «Господи воззвах!»

А обік нього кум сидить
І Пазюку в лиці глядить,
В очах його читати б рад,
Чи все тут є старому в лад,
Чи все зробив він так як слід,
Щоб ласкав був брикливий дід.
А як старий скінчив свій спів,
То кум несміло річ повів:
«Спасибі, кумцю, вам за глас!

Та щиро я благаю вас,
Вділіть ту позичку мені,—
Я все віддам уосені».

Пазюк о стіл б'є кулаком.
«Чи дармо в тебе я дяком?
Не штука то мій глас хвалитъ!
Кажи горівки ще долить!»
Скрутився кум, неначе в'юн,
Горівку в жида і тютюн
Наборг бере, на стіл кладе,
Знов Пазюка просить іде:
«Вже ж, кумцю, вас я третю ніч
Частую за пустую річ,
Щоб сотку в позичку дістать,—
Ви ж обіцяли нині дать».

Розгніався на се Пазюк
І повну чарку кинув з рук.
«От ще голяк! От ще жебрак!
До мене промовляє так!
Сто срібла — се великий гріш!
Узять візьмеш, віддать — хоч ріж!» —
«Я ж, кумцю, позичав у вас
І, тямите, віддав на час». —
«Віддав! Віддав! А може, й ні.
А кілько то було гризni!
Та що вже там! Хай страчу сам!
Як обіцяв, то певно дам».

І мовить кум: «То дайте ж тут!
Ось свідки є, горівку п'ють».
Пазюк на те: «Нехай же п'ють,
У мене гроши є ось тут!»
І вийняв з череса платок,
Л в пім завитих сім соток,
І перед свідками цілі
Їх розкладає на столі.
«Отсе мій плуг, отсе мій стіг,
Моя рілля, мій оборіг,
Мої воли, моє гумно,
Моя рідня, моє майно».

І поскладав, поцілував
І в черес всі сотки сховав.
А кум стойть, гне в собі злість,
Очима тії гроші їсть.
«Та, кумцю, змилуйтесь-бо раз,
Най дармо не благаю вас!» —
«Ні, синку, пізня вже пора,
Додому час! Заснути тра!
Ще кварту став, людей відправ,
А завтра рано, щоб ти знов —
Коли діждати дасть господь,
За грішми з свідками приходить».

Село шумить, село гуде,
Пазюк з шинку додому йде,
При ньому кум, мов в'юн той, в'єсь,
А свідки йдуть то вскісь, то всклесь.
Боками йдуть, пісень ревуть.
Аж ось Пазюк промовив: «Тут!
На розі хрест, з тернами тин...
Тут в хаті мій драбуга син.
Го-го, то злодій, зна біду!
До хати спати я не йду.
Гей, куме! куме! Де ти втік?
Ти спать мене веди на тік!»